

Biblioteca ASTRA,
Corpul B

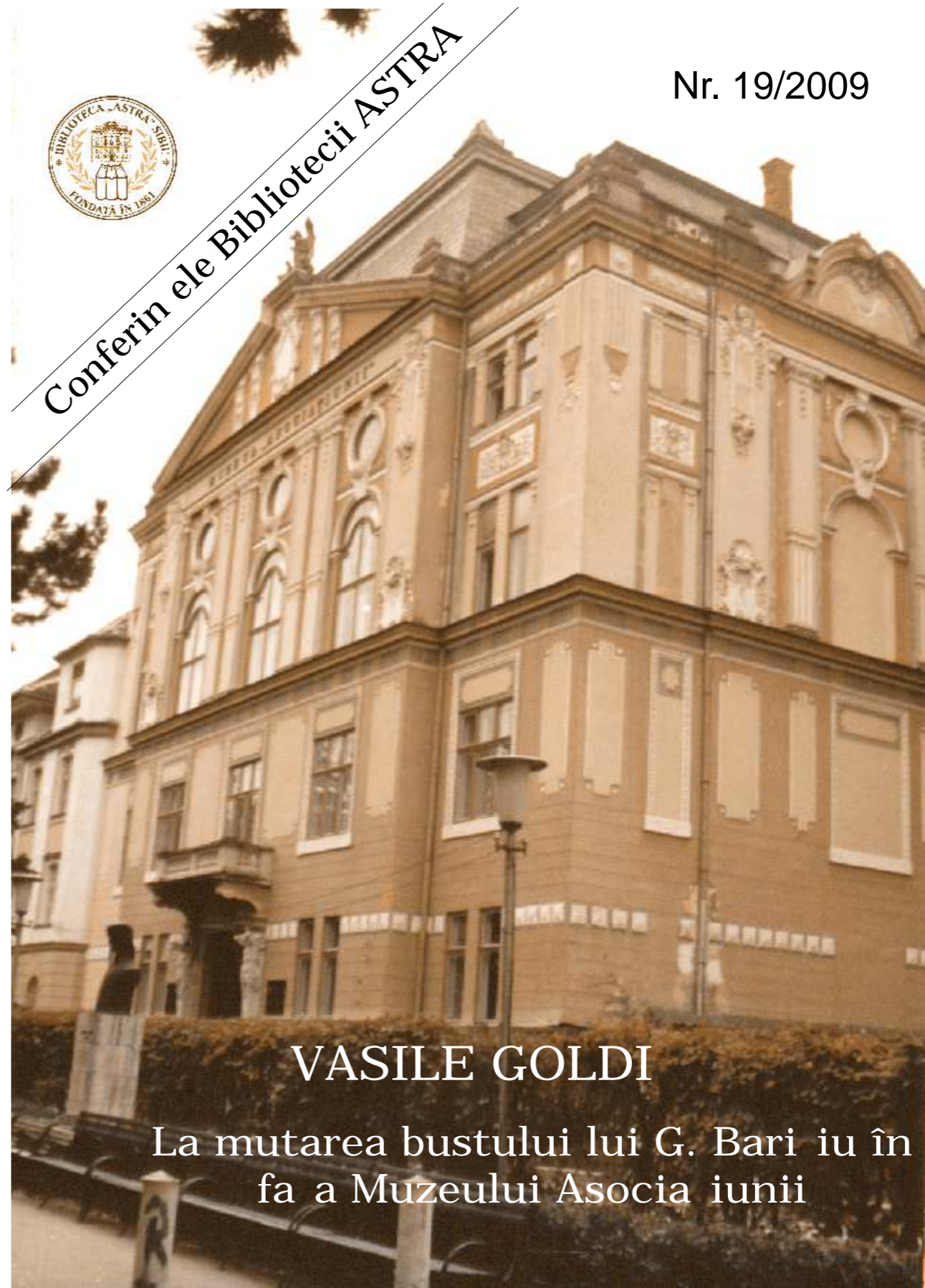

Foto: Daniela Rusu

Conferințele Bibliotecii ASTRA

Nr. 19/2009

VASILE GOLDI

La mutarea bustului lui G. Bariu în
fața Muzeului Asociației

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ ASTRA SIBIU

Conferințele ASTRA

**Vasile Goldiș: La mutarea bustului lui G. Barițiu
în fața Muzeului Asociațiunii**

Coordonatorul colecției: **Onuc Nemeș-Vintilă**
Grafică copertă: **Daniela Rusu**
Culegere text: **Maria Bădilă**
Editor: **Ioana Butnaru**
Lucrare realizată la tipografia Bibliotecii ASTRA
Tiraj: 5 exemplare

*Versiunea în format electronic a conferinței se află la Biblioteca ASTRA,
Compartimentul Colecții Speciale*

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ ASTRA SIBIU

Str. George Barițiu, nr. 5/7
550178 Sibiu/România

Tel: +40 269 210551
Fax: +40 269 215775
Internet: www.bjastrasibiu.ro
E-mail: bjastrasibiu@yahoo.com

ISSN: **1843 - 4754**

Gheorghe Barițiu
(1812-1893)

Din această serie au apărut conferințele ținute de:

Octavian Paler
Constantin Noica
Horia Bernea
Rodica Braga
Mircea Braga
Ion Agârbiceanu (*restituiri vol. I, vol. II*)
(Ia) Inaugurarea Bibliotecii ASTRA, Corpul B, 1 ianuarie 2007
Pr. acad. Mircea Păcurariu
Ioan Lupaș
Victor V. Grecu
Antonie Plămădeală
Giovanni Ruggeri
Dorli Blaga
Andrei Șaguna
George Banu
Rita Amedick
Basarab Nicolescu

*Vasile Goldiș**

La mutarea bustului lui G. Barițiu în fața Muzeului Asociațiunii

(5 Octomvrie 1924)

Un fapt divers, mutarea unei statui dintr'un loc în altul, la depărtare de câțiva pași.

Noi însă, ale căror inimi se simt indisolubil împreunate cu neamul românesc, cari prețuim legătura aceasta ca cel mai mare bun al vieții, cari ne bucurăm ori suferim împreună cu acest neam și al căror cel mai bun catehism este mărirea și fericirea lui, noi astăzi cu osârdie ne închinăm Dumnezeuului nostru și-i mulțumim.

Căci sclavi am fost și azi jugul sfărâmat s'a prăbușit la picioarele noastre, robi am fost și larg s'au deschis azi temnițele noastre. Iară această mutare a statuei din dosul gardului de fier aci, în largul lumii, la vederea tuturor, în fața palatului, ce scutește cultura românească, simbolizează

* Text preluat din Goldiș, Vasile, DISCURSURI rostite în preajma Unirii și la Asociațiunea Culturală ASTRA, Editura și Cultura Națională, București, 1928,

În seria Conferințele ASTREI – restituiri am publicat Conferința cu titlul „Viața și activitatea lui Gheorghe Barițiu”, ținută de dr. Ioan Lupaș, în Sala festivă a Muzeului „Asociațiunii” din Sibiu, la 30 septembrie 1912, cu prilejul dezvelirii monumentului Gheorghe Barițiu.

În reproducerea textului am respectat ortografia vremii.

dreptatea istoriei ce s'a făcut neamului nostru după veacuri de crâncene suferinți și barbară opresiune.

Răsplata îndelungi-răbdării noastre a sosit, rodul chinuitelor zvârcoliri pentru libertate s'a copt, astăzi cu bucurie pornim la noua viață de muncă pentru ascensiunea neamului nostru spre culmile luminei, măririi și fericirii sale pământești.

Iar duhul aceluia, a cărui statuie puterea dreptății dumnezeiești a scos-o din ascunzișul umilitor la lumina gloriei verificate prin noua și recenta cucerire a civilizației umane, astăzi se veselește de bucuria noastră și prin recunoștința națiunii române desrobite din cătușele seculare primește toată răsplata vieții sale închinată acestei națiuni.

Fiindcă în atelierul istoriei românești destinul fiecărui popor se plămădește prin concurența de valori și energii a mulțimilor fără nume, dar reprezentanții acestor valori și energii: îndrumătorii mulțimilor, apostolii înălțării fericitoare a sufletelor, sunt singuraticii răsăriți din mijlocul acelor mulțimi, acei cari din sbuciumul colectivității sintetizează credința de granit în idealurile hotărâtoare pe calea atât de aspră a desăvârșirii, acei «eroi» ai lui Carlyle, cari în toate timpurile făuresc istoria omenirii.

Unul dintre acești «eroi» ai neamului nostru a fost Gheorghe Barițiu. Erou, fiindcă a avut și a semănat credință. Treizeci și trei de ani din viața sa lungă și sbuciumată a jertfit-o întărind în mijlocul poporului românesc de pe pragul acestei instituțiuni, care este «Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român», credința în mântuirea sa prin luminarea minții, prin nobilitatea sufletului, prin munca roditoare de fericire.

Avea toată dreptatea scriind în Istoria Transilvaniei, că scopul final al Asociațiunii este: «intrarea națiunii noastre cu limba sa în concertul popoarelor neolatine, ale celor mai civilizate din Europa», dar avea dreptate și marele său

tovarăș de muncă, Andrei Șaguna, care spunea în discursul său inaugural la întemeierea «Asociațiunii», în anul 1861, că această problemă cere **«o perseverență de fier și un sacrificiu de inimă»**.

Prin neîntrecută perseverență de fier și prin miraculos sacrificiu de inimă Gheorghe Barițiu a străjuit mlădița atât de nobilă, dar tot atunci atât de gingașă a acestei instituțiuni, **«spre a lumină, cultivă, înavuți și fericiți pe popor, pentru ca să fie fericită țara»**.

Națiunea română întreagă știe acum, că «Asociațiunea» s'a născut din iubirea adevărată către popor.

Mlădița s'a întărit, a crescut, din odăița modestă a seminarului diecezan, unde-i fusese leagănul, ea s'a mutat în palatele ei proprii, din belșugul muncii sale a revărsat larg nădejdea, cel mai mare bun pământesc, în sufletul unui popor întreg. Ea a devenit, cum spunea tot Gheorghe Barițiu la adunarea generală din Abrud, în anul 1888, **«sanctuarul limbei și culturalei noastre, mic, modest și umilit, ca și bisericile religiunii noastre cele de lemn rămase din veacurile servituții, dar totuș singurul sanctuar, care în loc să ne desbine în confesiuni sau în partide politice, ne adună și ne unește pe toți la o sfântă agapă, precum eră cea gustată de creștinii din biserica primitivă a lui Isus Hristos »**.

În mare parte, mulțumită acestui modest și umilit sanctuar, ni s'a dat să vedem noi, fericiții, cu adevărat **«intrarea națiunii noastre cu limba sa în concertul popoarelor civilizate din Europa»**. Și în acest sanctuar dintre toți slujitorii lui preotul cel mai cu credință, cel mai cu stăruință și fără de prihană a fost Gheorghe Barițiu.

Statuia lui privește acum cu mândrie palatul, ce s'a înălțat mai vârtos din roadele credinții sale în viitorul poporului românesc și va străjui veacuri

înainte munca ce se va înteeți cu noi elanuri spre desăvârșirea civilizației prin poporul românesc în Dacia lui Traian.

Noi însă, prea modeștii urmași ai lui, mai vârtos îl vom cinsti, încordând toate puterile noastre întru servirea acestui popor, îndrumându-l pe cărările luminei și ale muncii întovărășite de credința în Dumnezeu și clădindu-i temelie vieții: învățătura singură mântuitoare a lui Hristos.

Se va naște odată acel Carlyle românesc, care va desluși luminos rostul acestui erou în raport cu destinele națiunii noastre, noi ne facem datoria, închinându-ne astăzi memoriei lui și din ochii lui sorbind credința în viața de veci și menirea spre gloria fericită a neamului românesc.

În veci mărită să fie amintirea ta Gheorghe Barițiu!

Domnului Primar al orașului Sibiu,

Te rog să primești de astăzi înainte această statuie în ocrotirea d-tale și a acestui oraș.